

ПОГОДЖЕНО
Голова ПК Джури́вського ліцею
Снятинської міської ради
_____ Руслана ТИМОФІЙЧУК
« ___ » _____ 2024 р.

СХВАЛЕНО педагогічною радою
Джури́вського ліцею
Снятинської міської ради
(протокол №8 від 04.06.2024 року)

ПОГОДЖЕНО
Голова ПК Новоселицької філії
Джури́вського ліцею
Снятинської міської ради
_____ Надія ПАЛІЙЧУК
« ___ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Джури́вського ліцею
Снятинської міської ради
_____ Микола ХРЕПТІЙ
« ___ » _____ 2024 р.

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ
вчителя початкових класів
Джури́вського ліцею Снятинської міської ради
(код КП 2331) в умовах воєнного стану

1. Загальні положення

- 1.1. Посада вчителя початкових класів належить до посад педагогічних працівників.
- 1.2. Учителя призначає на посаду та звільняє з неї директор закладу з дотриманням вимог чинних нормативно-правових актів про працю.
- 1.3. Посаду вчителя може обіймати особа, яка має педагогічну освіту, вищу освіту та/або професійну кваліфікацію; вільно володіє державною мовою (для громадян України) або володіє державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для іноземців та осіб без громадянства); моральні якості, фізичний і психічний стан здоров'я якої дають їй змогу виконувати професійні обов'язки; яка пройшла обов'язковий профілактичний медичний огляд та інструктажі, навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.
- 1.4. Педагогічна діяльність передбачає зайнятість вчителя у приміщенні, що використовується в освітньому процесі, освітню (навчальну та виховну) діяльність за межами будівлі закладу освіти (зокрема забезпечення дистанційного навчання), методичну, організаційну роботу та іншу педагогічну діяльність, передбачену посадовою інструкцією.
- 1.5. Робочий час і час відпочинку, інші умови праці, оплата праці визначає законодавство про працю, а також законодавство у сфері освіти. Режим роботи визначають правила внутрішнього розпорядку, колективний договір, інші документи закладу освіти.
- 1.6. Основні функції вчителя — здійснює освітній процес, забезпечує його результативність та якість.
- 1.7. Мета професійної діяльності вчителя полягає в організації навчання та виховання учнів під час здобуття ними початкової загальної середньої освіти завдяки формуванню у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.
- 1.8. Вчитель безпосередньо підпорядковується директору закладу, а також заступнику директора з навчально-виховної роботи, а також керівнику структурного підрозділу закладу освіти.
- 1.9. На час відпустки, тимчасової непрацездатності, відсутності на роботі з інших поважних причин обов'язки вчителя виконує інший педагогічний працівник відповідно до наказу директора.
- 1.10. У своїй діяльності вчитель керується Конституцією України; Конвенцією про права дитини; законами України, указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів

України, наказами та іншими нормативно-правовими актами центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та підпорядкованих їм органів управління освітою; вимогами Державних стандартів загальної середньої освіти; правилами й нормами з охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки; статутом і правилами внутрішнього розпорядку закладу, наказами директора, цією посадовою інструкцією.

2. Завдання та обов'язки

2.1. Навчас учнів предметів, визначає предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, освітньої програми закладу, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб.

2.2. Добирає доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань.

2.3. Здійснює різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти.

2.4. Моделює зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. Прогнозує результати освітнього процесу.

2.5. Планує і здійснює освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їхніх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду), принципів здорового та безпечного способів життя.

2.6. Застосовує сучасні методики і технології моделювання змісту навчання учнів предметів, особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів, методи роботи, навчальні матеріали та завдання для розвитку їхньої пізнавальної діяльності.

2.7. Складає індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план учня (за потреби), сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

2.8. Застосовує механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем, підтримує прагнення учнів до саморозвитку, розкриття їхніх здібностей і пізнавальних можливостей.

2.9. Ураховує в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку.

2.10. Забезпечує здобуття учнями освіти державною мовою.

2.11. Формує в учнів уявлення про навчальний предмет на основі сучасних наукових досягнень, розвиває в них ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей, розуміння природних зв'язків різних процесів, уміння розв'язувати практичні завдання; розвиває в них критичне мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень.

2.12. Вживає заходів для зацікавлення учнів навчанням, організовує самостійну освітню діяльність учнів, зокрема дослідницьку. Сприяє розвитку здібностей та обдарувань учнів, формуванню в них загальної культури та навичок здорового способу життя.

2.13. Формує в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію.

2.14. Формує в учнів ціннісні ставлення у процесі їхнього навчання, виховання й розвитку, навички рефлексії, здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації.

2.15. Використовує основні стратегії роботи з учнями, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки.

2.16. Організовує діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності. Застосовує в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; запобігає конфліктам в освітньому процесі.

2.17. Визначає прояви завищеної чи заниженої самооцінки учнів з метою її коригування.

2.18. Створює умови формування позитивної самооцінки учнів, мотивації до навчання.

2.19. Використовує стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності. Формує спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

2.20. Використовує стратегії, що заохочують учнів до ефективної взаємодії.

2.21. Оцінює навчальні досягнення учнів на засадах компетентнісного підходу відповідно до критеріїв оцінювання, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Результати доводить до відома учнів, їхніх батьків або інших законних представників.

2.22. Визначає і враховує запити і очікування батьків щодо навчання своїх дітей, участі в освітньому процесі. Залучає батьків до участі в освітньому процесі на засадах партнерства, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання і розвитку учнів.

2.23. Організовує освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил.

2.24. Формує в учнів навички та культуру здорового та безпечного способів життя. Забезпечує дотримання учнями вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

2.25. Використовує фізичний, інформаційний простори навчальних та інших приміщень закладу як освітній ресурс.

2.26. Використовує інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі.

2.27. Застосовує принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування для забезпечення доступності (фізичної, інформаційної тощо) здобуття освіти дітей з особливими освітніми потребами. Здійснює необхідні адаптації/модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб учнів.

2.28. Орієнтується в інформаційному просторі, здійснює пошук і критично оцінює достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів, на прийняття рішень.

2.29. Використовує цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення; працює з операційними системами, онлайн-сервісами, застосунками, файлами, інтернетом.

2.30. Використовує відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створює та наповнює власне е-портфоліо.

2.31. Уникає небезпек в інформаційному просторі, забезпечує захист і збереження персональних даних (власних персональних даних, а також персональних даних інших осіб, якщо вчитель використовує у професійній діяльності).

2.32. Модифікує, редагує, комбінує за потреби наявні електронні (цифрові) освітні ресурси; створює за потреби особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) електронні (цифрові) освітні ресурси; впорядковує ресурси і надає до них доступ учасникам освітнього процесу.

2.33. Використовує безпечне електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (зокрема під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

2.34. Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями, методики, що зменшують вплив стресогенних чинників на здоров'я учнів.

2.35. Використовує методики зміцнення здоров'я та запобігання захворюванням, методики і технології організації активного та безпечного дозвілля учнів.

2.36. Захищає учнів від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації.

2.37. Вживає заходів щодо запобігання та протидії булінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу. Повідомляє керівництво закладу про факти булінгу стосовно учнів, педагогічних працівників та інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого був особисто або інформацію про які отримав від інших осіб, вживає невідкладних заходів для припинення булінгу.

2.38. Здійснює профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

2.39. Вживає заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів під час освітнього процесу. негайно повідомляє адміністрацію закладу освіти про нещасний випадок, що трапився з учнем, надає йому домедичну допомогу, викликає медпрацівника. Бере участь у розслідуванні нещасного випадку та вживає заходів з усунення його причин.

2.40. Надає домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).

2.41. Дотримується чіткої інструкції та алгоритму дій під час повітряної тривоги.

2.42. Підвищує кваліфікацію щорічно та атестується не рідше, ніж раз на (три) п'ять років.

2.43. Постійно підвищує свій професійний і загальнокультурний рівні, педагогічну майстерність. Аналізує та планує свій професійний розвиток для досягнення його стратегічних і операційних цілей з урахуванням умов педагогічної діяльності, індивідуальних професійних потреб.

2.44. Визначає оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання.

2.45. Аналізує інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження.

2.46. Інтегрує інновації у власну педагогічну практику, адаптує їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу, індивідуальних потреб учнів.

2.47. Взаємодіє з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у межах наставництва, супервізії тощо).

2.48. Настановленням і особистим прикладом утверджує в учнів повагу до суспільної моралі та цінностей: правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбності. Виховує в дітей повагу до державних мови та символів України, національних, історичних і культурних цінностей, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання й довкілля України.

2.49. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу.

2.50. Дотримується академічної доброчесності та забезпечує її дотримання учнями в освітньому процесі.

2.51. Бере участь у засіданнях педагогічної ради закладу освіти, методичних студій, роботі конференцій, семінарів, клубів та інших заходах.

2.52. Замінює відповідно до наказу директора інших тимчасово відсутніх учителів.

2.53. Проходить навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності раз на три роки.

2.54. Дотримується правил охорони праці, пожежної безпеки, цивільного захисту.

2.55. Веде встановлену документацію та належно зберігає її.

2.56. Чергує по закладу освіти відповідно до графіка чергувань.

2.57. Проходить обов'язкові профілактичні медичні огляди в установлені терміни.

2.58. Дотримується статуту, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, наказів директора.

2.59. Вчитель початкових класів дотримується положень щодо організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в закладі освіти:

2.59.1. Є відповідальним за збереження життя і здоров'я учнів під час освітнього процесу.

2.59.2. Забезпечує проведення освітнього процесу, що регламентується законодавчими та нормативно-правовими актами з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

2.59.3. Негайно повідомляє адміністрацію закладу освіти про нещасний випадок, що трапився з учнем, надає йому домедичну допомогу, викликає медпрацівника. Бере участь у розслідуванні нещасного випадку та вживає заходів з усунення його причин.

2.59.4. Проводить інструктаж учнів на початку навчального року з реєстрацією в журналі обліку навчальних занять, а під час проведення позакласних і позашкільних заходів – з обов'язковою реєстрацією в журналі встановленої форми відповідно до Положення про організацію та порядок розслідування нещасних випадків у

навчально-виховних закладах.

- 2.59.5. Організовує ознайомлення учнів з правилами і нормами з охорони праці, безпеки життєдіяльності.
- 2.59.6. Контролює виконання учнями правил (інструкцій) з безпеки, проводить інструктажі з учнями з безпеки життєдіяльності під час освітнього процесу.
- 2.59.7. Проходить навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та надзвичайних ситуацій (один раз на три роки).
- 2.59.8. Проходить інструктаж під час прийняття на роботу та періодично з питань охорони праці, навчання щодо надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки та дій під час виникнення аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих, навчання з питань цивільного захисту, зокрема правилам техногенної та пожежної безпеки.
- 2.59.9. Не дозволяє виконання робіт, які негативно впливають на учнів закладу освіти та стан довкілля.
- 2.59.10. Здійснює контроль за безпечним використанням навчального обладнання та устаткування.
- 2.59.11. Забезпечує впровадження відповідних вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в освітній процес.
- 2.59.12. Контролює улаштування й обладнання кабінету початкових класів.
- 2.59.13. Проходить обов'язкові періодичні медичні огляди в установленому законодавством порядку».
- 2.59.14. Проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму і зниження захворюваності серед учнів закладу освіти.
- 2.59.15. Почувши сигнал повітряної тривоги педагогічний працівник разом із учнями класу рухається визначеним маршрутом до укриття, при цьому організовує пересування учнів двома колонами в приміщенні класу, швидко залишаючи навчальний кабінет.
- 2.59.16. Під час перебування в захисній споруді здійснює необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.
- 2.59.17. Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги організує повернення учнів на уроки, слідкує за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами або групами, а також перевіряє наявність учнів в укритті та у приміщеннях закладу освіти після завершення небезпеки.

3. Права

Учитель має право:

- 3.1. Підвищувати кваліфікацію шляхом неформальної (тренінги, семінари, семінари-практикуми, вебінар, майстер-класи тощо) та інформальної освіти.
- 3.2. Вільно обирати форми, методи, засоби навчання, виявляти педагогічну ініціативу.
- 3.3. Давати учням обов'язкові до виконання розпорядження щодо організації занять та дотримання дисципліни.
- 3.4. Брати участь у громадському самоврядуванні та роботі колегіальних органів управління закладу освіти.
- 3.5. Бути членом професійної спілки та інших об'єднань громадян, діяльність яких не заборонена законом.
- 3.6. Брати участь у засіданнях методичних об'єднань та клубів, конференціях і семінарах, інших заходах, організованих управлінням (відділом) освіти.
- 3.7. Ознайомлюватися з документами, що містять оцінку його роботи, надавати щодо них роз'яснення.
- 3.8. Надавати керівництву закладу освіти пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу.

3.9. Отримувати від керівництва та інших працівників закладу освіти підтримку у виконанні посадових обов'язків і реалізації прав, що передбачені цією посадовою інструкцією.

3.10. Обирати освітню програму, форму навчання та суб'єкта підвищення кваліфікації.

3.11. Здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу освіти.

3.12. Захищати свої професійну честь та гідність, інтереси і права в усіх інстанціях, зокрема суді.

3.13. Відмовитися виконувати роботу, якщо виникла загроза життю та здоров'ю, до моменту усунення небезпеки.

4. Відповідальність

Учитель несе відповідальність за:

4.1. Неякісне виконання або невиконання посадових обов'язків, що передбачені цією посадовою інструкцією.

4.2. Порушення статуту та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.

4.3. Заподіяння матеріальної шкоди закладу освіти.

4.4. Порушення правил і норм охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки, передбачених відповідними правилами та інструкціями.

4.5. Застосування методів виховання, пов'язаних з фізичним чи психічним насильством над особистістю дитини.

4.6. Вчинення проступків, несумісних з роботою на посаді педагогічного працівника.

5. Повинен знати

5.1. Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Конвенцію про права дитини, інші нормативно-правові акти з питань початкової загальної середньої освіти, розвитку, навчання і виховання дітей, охорони праці та безпеки життєдіяльності.

5.2. Ґрунтовні знання освітньої галузі / навчального предмета (інтегрованого курсу) і можливостей її/його інтеграції з іншими освітніми галузями / навчальними предметами (інтегрованими курсами), методика викладання предмета, сучасні підходи до розвитку, виховання й соціалізації учнів, методики і технології моделювання змісту навчання.

5.3. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів і рівнів сформованості їхніх компетентностей (відповідно до освітньої галузі).

5.4. Зміст і особливості технологій і методик особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

5.5. Програмно-методичні матеріали й документи щодо викладання предмета.

5.6. Технології розвитку критичного мислення учнів.

5.7. Форми організації освітнього процесу, види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

5.8. Види та етапи планування освітнього процесу.

5.9. Види інтеграції в навчанні, підходи до інтегрованого навчання учнів.

5.10. Індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на засвоєння навчального матеріалу та успішну соціалізацію.

5.11. Ключові компетентності учнів та уміння, спільні для всіх компетентностей, відповідно до державних стандартів освіти.

5.12. Види, форми оцінювання результатів навчання учнів, методики здійснення формувального, поточного, підсумкового оцінювання.

5.13. Способи фіксації результатів педагогічних спостережень.

5.14. Критерії та рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів.

5.15. Основні види самооцінки учнів (занижена, завищена, адекватна) та їх прояви, основні умови та стратегії формування позитивної самооцінки учнів.

5.16. Різновиди та інтенсивність почуттів та емоцій, причини їх появи.

5.17. Сучасні форми, методи, технології та засоби навчання, що сприяють розвитку власної уваги, саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями, порозумінню.

- 5.18. Основні закономірності особистісного розвитку дітей, специфіку їхніх потреб, інтересів та мотивів.
- 5.19. Підходи до формування ціннісних ставлень учнів.
- 5.20. Основні стратегії, спрямовані на посилення взаємодії учнів (створення правил класу, кооперативні форми навчання, проектний підхід тощо).
- 5.21. Правила критичного оцінювання інформації та критерії медіаграмотності.
- 5.22. Цифрові середовища, професійні онлайн-спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку протягом життя.
- 5.23. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності.
- 5.24. Правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.
- 5.25. Правила зміни, модифікації відкритих електронних (цифрових) освітніх ресурсів, створення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів та їх спільного використання.
- 5.26. Підходи до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій, зокрема дистанційного навчання, умови організації цифрових робочих місць.
- 5.27. Цифрові технології та електронні (цифрові) освітні ресурси для навчання учнів предметів (інтегрованих курсів), оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні (е-журнали, електронні форми оцінювання, зокрема рівнів сформованості компетентностей, е-портфоліо тощо).
- 5.28. Види пізнавальної діяльності учнів.
- 5.29. Основні умови формування мотивації учнів до навчання.
- 5.30. Вимоги до оснащення та обладнання навчальних кабінетів, змістового наповнення освітнього середовища.
- 5.31. Перелік обладнання, необхідного для забезпечення викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів), їх інтеграції.
- 5.32. Правила і норми охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту й пожежної безпеки, санітарії та гігієни.
- 5.33. Порядки надання домедичної допомоги, а також порядок дій у надзвичайних ситуаціях.
- 5.34. Норми і стилі української літературної мови, використання усного та писемного мовлення.
- 5.35. Державну мову відповідно до законодавства про мови в Україні.
- 5.36. Стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу.
- 5.37. Методи ведення діалогу та полілогу, усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації.
- 5.38. Зміст основних актів міжнародного та національного законодавства щодо прав людини і дитини, цілей сталого розвитку.
- 5.39. Основні форми та засоби визначення запитів та очікувань батьків, форми конструктивної взаємодії з батьками в інтересах учня, принципи командної взаємодії.
- 5.40. Основні завдання членів команди психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами.
- 5.41. Інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивна культура, інклюзивна політика, інклюзивна практика тощо).
- 5.42. Принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти й розумного пристосування.
- 5.43. Принципи, форми та методи ефективної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.
- 5.44. Види адаптацій/модифікацій в освітньому процесі, зумовлених особливими освітніми потребами учнів.
- 5.45. Технології індивідуального та диференційованого навчання.
- 5.46. Способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів.
- 5.47. Ознаки безпечного освітнього середовища.

- 5.48. Основи безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.
- 5.49. Види та прояви насильства, булінгу (цькування), правила запобігання та протидії їм.
- 5.50. Засади профілактично-просвітницької роботи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, особливості профілактики інфекційних і неінфекційних захворювань, запобігання поширенню серед учнів звичок, небезпечних для їхнього здоров'я, засади збереження психічного здоров'я в освітньому середовищі.
- 5.51. Методики і технології формування культури здорового й безпечного способів життя учнів.
- 5.52. Етичні принципи та вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів, механізми її забезпечення.
- 5.53. Методи і прийоми аналізу та рефлексії навчальної діяльності учнів та її результативності.
- 5.54. Методи та прийоми, методики і технології самооцінювання та взаємооцінювання учнями результатів їхнього навчання.
- 5.55. Освітні інновації, їхні характеристики.
- 5.56. Особливості організації інноваційної педагогічної діяльності.
- 5.57. Методи виявлення проблем у педагогічній діяльності, визначення характеру та причин їх появи.
- 5.58. Методи роботи з різними джерелами інформації з метою розв'язання проблем і запобігання їм.
- 5.59. Особливості організації різних форм і видів професійного розвитку вчителів (інтернатури, курсів навчання за освітньою програмою, тренінгів, вебінарів, супервізії тощо).
- 5.60. Напрями діяльності професійних спільнот і асоціацій вчителів.
- 5.61. Особливості організації різних форм професійної підтримки та допомоги вчителям (наставництво, супервізія тощо).
- 5.62. Особливості діяльності закладу освіти, учнівського колективу.

6. Кваліфікаційні вимоги

- 6.1. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК):
- диплом фахового молодшого бакалавра (за умови продовження навчання для здобуття повної вищої освіти) (5 рівень НРК);
  - диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) (5 рівень НРК);
  - диплом бакалавра (6 рівень НРК);
  - диплом магістра (спеціаліста) (7 рівень НРК).
- 6.2. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).
- 6.3. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).
- 6.4. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).
- 6.5. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).
- 6.6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).
- 6.7. Кваліфікаційні вимоги до вчителів, яким присвоюється певна кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії, спеціаліст вищої категорії), визначено Орієнтовним описом професійних компетентностей вчителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників (п. 7 Професійного стандарту).

6.8. Мати вищу освіту та (або) професійну кваліфікацію педагогічного працівника, належний рівень професійної підготовки.

6.9. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст» має вищу педагогічну освіту з предмета, який викладає. Він здатний забезпечувати засвоєння учнями навчальних програм; знає основи педагогіки, психології, дитячої та вікової фізіології; знає теоретичні основи та сучасні досягнення науки з предмета, який викладає; використовує інформаційно-комунікаційні технології, цифрові освітні ресурси в освітньому процесі; вміє розв'язувати педагогічні проблеми, установлювати контакт з учнями, батьками, колегами; дотримується педагогічної етики, моральних норм.

6.10. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст другої категорії» відповідає вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією «спеціаліст», та постійно вдосконалює свій професійний рівень; використовує диференційований та індивідуальний підхід до учнів; володіє сучасними освітніми технологіями, методичними прийомами, педагогічними засобами, різними формами позаурочної роботи та ефективно застосовує їх; впроваджує інноваційні технології в освітньому процесі; обізнаний з основними нормативно-правовими актами про освіту; користується авторитетом серед колег, учнів та їхніх батьків.

6.11. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст першої категорії» відповідає вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією «спеціаліст другої категорії», та використовує методи компетентісно орієнтованого підходу до організації освітнього процесу; володіє технологіями творчої педагогічної діяльності з урахуванням особливостей навчального матеріалу і здібностей учнів; упроваджує перспективний педагогічний досвід; формує в учнів навички самостійно здобувати знання й застосовувати їх на практиці; лаконічно, образно і виразно подає матеріал; уміє аргументувати свою позицію та володіє ораторським мистецтвом.

6.12. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст вищої категорії» відповідає вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією «спеціаліст першої категорії», та володіє інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно використовує та поширює їх у професійному середовищі; володіє широким спектром стратегій навчання; продукує оригінальні, інноваційні ідеї; застосовує нестандартні форми проведення уроку; активно впроваджує форми та методи організації освітнього процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів; вносить пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу в закладі освіти.

7. Взаємовідносини (зв'язки) за посадою

Учитель взаємодіє з:

- 7.1. Директором закладу освіти та його заступниками.
- 7.2. Керівником методичного об'єднання вчителів з предмета, який викладає.
- 7.3. Іншими педагогічними працівниками закладу освіти.
- 7.4. Медичними працівниками закладу освіти.
- 7.5. Органами громадського самоврядування закладу освіти.
- 7.6. Батьками, іншими законними представниками учнів.
- 7.7. Громадськими організаціями, позашкільними та культурно-освітніми закладами.
- 7.8. Центром професійного розвитку педагогічних працівників.

